

HSBC Türkiye PMI™ İmalat Sanayi Raporu

2009 Nisan ayından bu yana yeni siparişlerde ilk defa bir azalma meydana gelmesinden dolayı Türk imalat sektöründe bu ay yaşanan iyileşme düşük kaldı

Özet:

Türkiye İmalat Başlık Endeksi PMI™ Eylül ayında 50,3 olarak ölçüldü- yani değişiklik olmadığını gösteren 50,0 eşik değerinin biraz üzerinde kaldı. Mevsimlik etkilerden arındırılmış endeks Ağustos ayında kaydedilen 51,3'ten sonra geçmiş on yedi ayın en düşük değerine geriledi.

Bir önceki aya göre fabrika çıkışlarında kısmi bir yavaşlama görüldü. Bir kısım şirketler bunun nedenini piyasalardaki durgunluk olarak belirtmektedir. Bu arada, mevsimlik etkilerden arındırılmış Yeni Siparişler Endeksi 2009 Nisan ayından bu yana ilk defa Eylül ayında düşüş kaydetti. Yeni işlerdeki genel azalma hızı, zayıf seyrediyor olmasına rağmen, yeni ihracat siparişlerinde süregelen büyüme sayesinde az da olsa yavaşlamış oldu. Resmi olmayan verilere göre başarılı yatırımlar sonucunda ihracat siparişlerinde artışlar yaşanmaktadır.

Azalan fabrika çıkışları ve yeni siparişler göz önüne alındığında, Türk imalat sektörünün istihdam yaratma hızı düşmeye devam etti ve son altı ayın en düşüğünü yakaladı. Bunun sonucunda, biriken işler az da olsa, artmış oldu. Öte yandan ise, bazı katılımcılar bir kısım beklemekte olan yükümlülüklerini yerine getirebilmek için, mamul mal stoklarını kullandıklarını bildirmişlerdir. Mevsimlik etkilerden arındırılmış Mamul Mal Stokları Endeksi Ocak ayından bu yana kaydedilen en düşük seviyeye geldi.

Tedarik tarafında ise, girdi teslim süreleri birbirini takip eden onuncu ay içinde de uzamaya devam etti. Resmi olmayan verilere göre zaten sınırlı miktarlarda bulunan hammaddeler için artmakta olan talep, nakliyede yaşanan gecikme ve ithalat zorlukları bunun temel nedenlerini oluşturuyor. Gözlemlenmekte olan şirketler uzamakta olan teslimat sürelerine karşı mevcut girdi stoklarını kullanmak zorunda kaldı. Ayrıca, şirketler envanter politikalarında değişiklik yaparken satın alma stoklarını hızla azalttı.

Eylül ayında satın alınan üretim öncesi malların miktarı on yedi aydır ilk defa düştü. Katılımcılar bunu alınan siparişler ile fabrika çıkışlarındaki yavaşlamaya bağlamaktadır.

Son anket dönemine kıyasla girdi fiyatlarında keskin yükselmeler yaşandı. Bazı katılımcılara göre bunun arkasında enerji kaynakları, metal, pamuk ve buğday fiyatlarında görülen artışlar yatmaktadır. Bazı katılımcılar küresel talepteki artış ile olumsuz seyretmekte olan döviz kurlarının etkisinin de bu oluşumda etkisinin olduğunu belirtmektedirler.

Yorum:

HSBC Türkiye Baş Ekonomisti Dr Murat Ülgen, son PMI araştırma bulguları hakkında yaptığı değerlendirmede şunları söyledi:

"HSBC Türkiye İmalat Sanayi Anketi'nin Eylül ayı sonuçlarına göre, imalat sanayinin büyüme hızı son on yedi ayın en düşük seviyesine geriledi. Bunun temel sebepleri arasında üretim hacmindeki yavaşlama ve Nisan 2009'dan beri ilk defa daralma gösteren yeni siparişler kalemi gösterilebilir. Yurtdışından gelen siparişlerin Eylül ayında düşük hızda da büyümeye devam etmiş olması toplam siparişlerdeki gerilemenin yurtiçinden kaynaklandığını gösteriyor. İmalat sanayindeki bu yavaşlamaya paralel olarak istihdam şartlarındaki iyileşme de son altı ayın en düşük seviyesine düştü. Öte yandan, bekleyen işler üçüncü aydır artarken, nihai ürün stokları ise gelen siparişleri kısmen karşılayabilmek amacıyla daha yüksek hızlarla eritildi. Diğer yandan, Eylül ayında girdi fiyatlarında gene yüksek oranda artış gözlemlendi. Ankete katılan kurumlar bunun temel nedeninin emtia fiyatlarındaki yüksek hızlı artışlar olduğunu belirtiyor. İmalatçılar bu maliyet baskınının kısmen ürün fiyatlarına yansıtılabildiği durumda. Özetle, imalat sanayi performansında ivme kaybı devam ederken, enflasyon tarafında maliyet baskıları da daha belirgin hale geliyor."

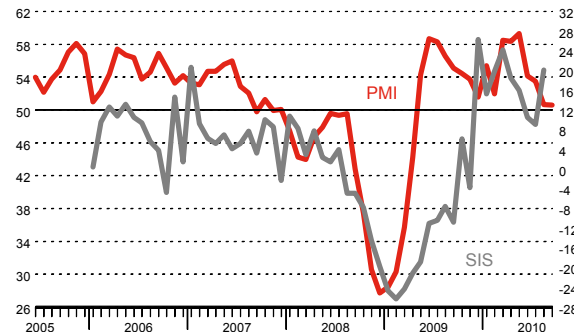
Önemli noktalar

- Fabrika çıkışlarındaki büyüme son on yedi ayın en düşüğü oldu...
- ... ve istihdam yaratma hızı da yavaşlamaya devam etti.
- Girdi fiyatları ve fabrika çıkış fiyat enflasyonu Eylül ayında yükseldi.

Tarihsel bakış:

HSBC Türkiye İmalat Sanayi PMI'si ile SIS İmalat Sanayi üretimi karşılaştırması

50 = bir önceki aya göre değişme yok SIS, imalat sanayi üretimi, %yıl/yıl

Daha fazla bilgi için lütfen iletişime geçiniz:

HSBC

Dr. Murat Ülgen, Chief Economist, HSBC Turkey
Telephone +90-212-376-4619
Email muratulgen@hsbc.com.tr

Ömer Kayalıoğlu, Corporate Communications
Telephone +90-212-376-4361
Email asliarbel@hsbc.com.tr

Aslı Arbel, Corporate Communications
Telephone +90-212-376-4365
Email asliarbel@hsbc.com.tr

Markit

Mark Wingham, Economist
Telephone +44-1491-461-004
Email mark.wingham@markit.com

Caroline Lumley, Corporate Communications
Telephone +44-20-7260-2047
Email caroline.lumley@markit.com

Veri ve Sunum Yöntemiyle ilgili Notlar:

Satın Alma Yönetici Endeksi imalat firmalarındaki yöneticilere aylık olarak gönderilen 400 endüstriyel şirketin anketlere verdikleri cevaplardan derlenen veriler üzerinden hazırlanmaktadır. Türk imalat alt sektörlerinin gruplandırılmasında Standart Sanayi Sınıflaması (SSS) Revizyon 3 (The International Standard Industrial Classification) kullanılmıştır. Anket cevapları ay ortasında toplanan verilere göre bir önceki ay ile karşılaştırıldığında görülen değişimleri yansıtmaktadır. Raporda tüm göstergeler için her bir cevabı verenlerin yüzdesinin yanında. "arttı/daha iyi" cevabını verenlerle "azaldı/daha kötü cevabını verenler arasındaki net fark sunulmaktadır.

Yayımla endeksleri öncü bir gösterge niteliği taşımaktadır ve değişimin yönünü gösteren basit bir ölçüdür. Endeksin 50 değerinin üzerinde olması bu değişimde artış olduğunu. 50 değerinin altında olması düşüş olduğunu göstermektedir.

Satın Alma Yöneticisi (PMI) bu raporda sunulan beş ayrı endeksin ağırlıklandırması yoluyla hesaplanan bileşik bir endekstir. Bu hesapta kullanılan ağırlıklar imtiyazlı Satın Alma ve Tedarik Enstitüsü'nün İngiltere ekonomisiyle ilgili yaptığı araştırmasından türetilmiştir. Bu ağırlıklar şöyledir: Yeni Siparişler -0.3; Üretim-0.25; İstihdam -0.2; Tedarikçilerin Teslim Süresi -0.15; Girdi Stoku -0.1. Bu hesaplarda Tedarik Süresi Endeksi diğer endekslerle aynı yönde hareket edecek biçimde ters çevrilmiştir.

Markit ilk yayım tarihinden sonra anket temel verilerinde her hangi bir değişiklik yapmamaktadır ama mevsimlik etkilerden arındırılmış bilgiler zaman içinde revize edilebildiğinden, mevsimlik etkilerden arındırılmış veri dizilimi bundan etkilenebilir. Belli başlı (mevsimlik etkilerden arındırılmamış) rakamlar ile bağlantılı ana veriler, başta yayımlanan mevsimlik etkilerden arındırılmış dizilimler ve sonradan revize edilen bilgiler Markit abonelerinin kullanımına açıktır. Müracaat adresi: economics@markit.com

HSBC:

Merkezi Londra'da bulunan HSBC dünyanın en büyük bankacılık ve finansal hizmetler kuruluşlarından biridir. Kuruluşun uluslararası ağı Avrupa; Hong Kong; Asya-Pasifik bölgesinin geri kalanı; Orta Doğu; Kuzey Amerika ve Latin Amerika'nın 87 ülke ve bölgesinde bulunan yaklaşık 8.000 ofisten oluşmaktadır. 30 Haziran 2010 itibarıyla varlıklarının değeri 2.418 milyar dolar olan HSBC, dünyanın en büyük bankacılık ve finansal hizmetler kuruluşlarından biridir. HSBC, dünya genelinde "dünyanın yerel bankası" sloganıyla tanınmaktadır.

Markit hakkında:

Markit, 1.900'ün üzerinde çalışanıyla alanında lider, küresel bir finansal bilgi hizmetleri şirkettir. Şirket, şeffaflığı arttırmak, riski düşürmek ve operasyonel verimliliği yükseltmek için tüm varlık sınıflarını kapsayan bağımsız veriler, değerlendirmeler ve alım-satım işleme hizmetleri vermektedir. Müşteri tabanı finansal piyasaların en önemli kurumsal katılımcılarını içerir.

PMI'ler hakkında:

Avrupa Bölgesi ile BRIC ülkeleri dahil, 26 ülkede izlenebilen Satın Alma Yöneticileri Endeksleri (PMI'lar) güncel, doğru ve genellikle benzersiz aylık ekonomik eğilim göstergeleri sunabilme kapasitesi sayesinde merkez bankaları yanında, mali piyasalar ve ticari karar vericiler tarafından dünyada en çok takip edilen iş anketi oldu. Daha fazla bilgi için: www.markit.com/economics.

HSBC Türkiye PMI™ İmalat Sanayi Raporu fikri mülkiyet hakları Markit Group Limited şirketine aittir. Önceden Markit'in izni alınmaksızın, kopyalama, dağıtma veya yayınlama dahil ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere, buradaki verilerin herhangi bir şekilde izinsiz kullanılması yasaktır. Buradaki içerik veya bilgiler ("veriler"), verilerdeki hatalar, yanlışlıklar, ihmaller veya gecikmeler nedeniyle veya bunlarla ilgili olarak, veya buna dayanarak gerçekleştirilen eylemler nedeniyle Markit'in herhangi bir yükümlülüğü veya sorumluluğu bulunmamaktadır. Markit, verilerin kullanılmasından kaynaklanan herhangi bir özel, arıza veya dolaylı kayıptan hiçbir şekilde sorumlu tutulamaz. PMI™ ve Satın Alma Yöneticisi Endeksi, Markit'in tescilli markalarıdır.